

Sikkerhetsbestemmelser i Norge

I forbindelse med mine tidligere innlegg i Sogn Dagblad den 2. mai og den 20. juni -91, som dreide seg om forsvarsopplysninger gitt til Sovjet, informasjonsplikt overfor Stortinget og brudd på retningslinjer om forsvarshemmeligheter, har Casper Kjølland Aanesen sendt meg et brev. Han er advokat og en person som så langt jeg kjenner til har forutsetning for og lang erfaring med vurderinger om brudd på sikkerhetsbestemmelser her i landet. Disse vurderingene kan vel neppe ha annen konsekvens enn at forsvarsminister Johan Jørgen Holst stilles for riksrett ut fra bestemmelsene vi har i lovverket.

Brevet lyder:
«Kjære venn!

Et kardinalpunkt, når det gjelder skjerming av sensitive informasjon og i særdeleshet strategisk viktige installasjoner er taushetsplikten. Den omfatter såvel muntlige som skriftlige utsagn.

Som et støtte og hjelp for nettopp disse skjermingsoppgaver benytter vi oss av graderinger.

Vårt lovverk inneholder en rekke viktige bestemmelser på dette område. Det ligger i sakens natur at brudd på disse sentrale bestemmelser rammer tyngre for den kategori som bedre enn

andre må vise varsomhet fordi visse personer burde vite bedre enn vanlige mennesker.

Et glimrende eksempel på dette forhold kommer til uttrykk i den såkalte Ansvarlighetslov av 5/2 1932 nr. 1 i pgf. 14. Den lyder: «Gjør noe medlem av Stortingsrådet eller av Stortinget seg skyldig i sådan forbrytelse som nevnt i den almindelige borgerlige straffelovs pgf. 121 (den regulerer taushetsplikten) straffes han med bøter eller med felle eller fengsel inntil 5 år.»

Den tilsvarende strafferamme i pgf. 121 1.ste ledd er «... eller fengsel inntil 6 måneder.»

Om ikke våre «fremtredende» politikere har kunnskap om dette burde jo mylderet av «velskolerte» byråkrater ha hvisket dem noe i øret.

Selvom man sitter i politiske maktposisjoner kan man ikke gjøre som det passer. Snarere tvert imot. De må mere enn noen andre respektere og følge de lover de selv har gitt. Skulle de allikevel være i villrede burde politikerne i alle fall ikke være uvitende om at siden 1945 har vi hatt ca. 50 store og små rettsavgjørelser om brudd innenfor dette felt. Ja, vi kan godt benevne dem med det rette ord: *Spionasje*. Av disse har vi også en rekke vorlige saker som Høyesterett

har pådømt og hvor delinkventen har måtte tåle en straff på opptil 20 år. Det skulle være et insitamment til å unngå kalamiteter for ikke å si stupiditeter av den karakter som Aftenposten brakte 20. november 1990. Sovjet kunne få sensitive opplysninger, men ikke almenheten p.g.a. faren for at terrorister kunne få disse som målobjekter.

Denne meldingen er ikke kommentert. Merkelig nok. Betegnelsen terrorisme nyttes. Men er man ikke klar over at Spetsnaz — Sovjets fryktede terroriststyrker — er en realitet og har eksistert i deccennier. Det finnes et rikelig kildemateriale som beskriver denne spesialgruppe.

Skal man mene noe — må man vite noe! Er man blank for disse kunnskaper kan jeg anbefale en bok «Akvariet» av Viktig Suurov (pseudonym). Gjerne også «KGB» i to bind med undertittelen «Sett fra innsiden» av Oleg Gordievskij, satt i pennen av historikeren Christopher Andrew. I tillegg finnes det et stort antall bøker om samme emne.

Dette burde være elementær lesning for dem som steller med utenrikspolitikk. La meg i samme åndedrag og som en knagg for tanken nevne at sikkerhetstjeneste forholder seg til sikkerhetspolitikk som taktikk til

strategi.

Når det gjelder sikkerhetstjeneste og forsvarsberedskap må man holde en stø kurs. Det er mange underlige og ulogiske trekk og «synsing» vi har opplevet fra politisk høyeste hold. Stådig justeringer av kursen, p.g.a. tilfældige kastevinder fra øst. Den ene dagen nærer man ingen bekymring for styrkeoppbyggingen i nord, men så plutselig kommer signalene at utviklingen er betenkelig samtidig som reduksjon og nedbygging av våre militære styrker går sin faste gang.

Det nytter ikke å trekke og dra i den gjenstridige virkelighet. Det er realitetene som teller og eskaleringen av Sovjets arsener på Kola skjer paradoksal nok i ly ac CFE-avtalen. Som et mento kan en vise til hva admiral D. E. Jeremiah uttaler — Aftenposten 7/6 (vedlagt).

Forøvrig er det mildest talt en skandale hva man (du) opplever av maltraktering når ytringsfriheten gjør sine forvilede forsøk på spalteplass. Den samme erfaring har jeg hatt.

Med hilsen
Casper.»

Svein Egil Thorsen

2.12.91

Samfunnet og byggegrunnen?

Som eit kvart bygg må det byggjast nedanfrå og byggegrunnen må vere sterk nok. Grunnella er einskildmenneskja. Sterke og gode menneskje kan bygge gode heimar. Dei mange gode heimar kan skape gode lokalsamfunn (grender og bygder), slik må det byggjast vidare på ærleg og godt samarbeid. Først innanfor det mest nærliggjande samarbeidsområde her som alle har so mykje sams i tenkjemåte. Tradisjon, kultur, religion, historie og

forstår kvarandre utan språkvanskar.

Det er slik dei små nasjonar kan bygge seg opp og syne veg for all verda, og frigjere dei som lid under maktpolitikken. Tenk på dei som openberri lid skade av pengemaktene si styring i dei fattige og utpinte folka, men kom og ihug kva fattig liv dei i røynda har desse som jagar etter pengar, trur dei må konkurrere. Me har dei her i landet, ja, i alle land eg kjenner til.

Det gjeld å vakne. Sjå galskapen. Me har alt her i landet slik at alle kunne få eit godt liv. Der krubba vert tom, vert det alltid grunn til strid, men her? Nei! Kvifor kan me ikkje frigjere oss frå trua på pengar og det som kan fåast for pengar? Trua på å få meir og meir av desse ting, må me vel sjå gjer ikkje menneskja betre og lukkelegare.

Kan det vere tvil om at me som er nøgde med å ha det me treng, har eit betre liv, enn direktørane

med sine million-loner, og sine suter?

Enno har me råd til, — og lov til, å gjere det som er livsgagnleg for ein kvar i dette landet, men då må me få opp augo for det rådande økonomiske maktsystemet, og korleis me kan frigjere oss frå det. For er det ikkje mogeleg å skape eit godt samfunn. Det såg Moses for fleire tusen år sidan. «Du skal ikkje ta rente av bror din».

Sigurd Lyngstad

Er alle like hjelpelause?

Me fleste kjenner oss hjelpelause overfor alt som rammar inn over oss, slik som mange vert råka, når bankane rammar.

Men kva med dei politiskarane som har fått det så sterkt for seg at me må inn i EØS eller EF? Dette forstår dei òlne, og fordi deivelt at dei kan ikkje få folket med i valg, må dei som er «valde» (på anna grunnlag) gjere dette val for det norske folk.

Dei leiande i AP, H og KrF vil

her ta «ansvar» med å avskrive norsk sjølvrådet i den grad Romalova krev det.

Men er det ugrunna å kome på den tanke at desse politiskarane gjer dette fordi dei kjenner seg hjelpelause, og slik vil kvitte seg frå ansvar? Dei bløffar med at dei forstår betre enn folk flest. «Forståesepåarane» Bondevik og Gjønnnes vil sjå om «EØS-avtala er god nok». Kjem dei til det, då vil dei dra KrF-represen-

tantane i Stortinget med seg og røyste for den, i trua på at den er trygd mot at me skal kome med i EF. Men med EØS blir me under Romalova, det er difor den norske Grunnlova må avskrivas! Vernet mot «dei fire fridomar» skal bortakast.

Er det til gode for det norske folk med å få bort grensene, og sleppe kapitalen og dei som er på rov, utanfrå kome inn? Landet vert gjort til allmenning. Men

kven vil då ta ansvar? Arbeide? «Alle som kjem til oss her i landet har same retten som oss til (det me hittil har rekna som) våre ting», sa Hamar-biskopen til Dagbladet, 21.5.88. Tankelaust sagt av ein som burde vite betre! Berre her no ikkje vert so mange «tankelausingar», som riv framtidsgrunnlaget for det norske folket.

Sigurd Lyngstad